

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoCsp/32/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121315989
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2025:6121315989.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu Mgr. Miloša Greguša a JUDr. Denisy Novotnej Mlinárčikovej v spore žalobcu Intrum Slovakia s.r.o. so sídlom v Bratislave na Mýtnej ulici č. 48, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom v Bratislave na Mýtnej ulici č. 48, proti žalovaným 1. A. B. nar. XX.XX.XXXX bývajúcim v C. D. E. F. G. XXX/X a 2. H. B. nar. XX.XX.XXXX bývajúcej v I. D. J. G. XXXX/X právne zastúpenej Mgr. Miroslavou Pyšniakovou, advokátkou so sídlom v Michalovciach na ulici M. Gorkého č. 1, IČO: 00 165 905, o zaplatenie 11.921,62 Eur s prísl. o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Michalovce č.k. 5Csp/19/2022-201 zo dňa 19.09.2023 v spojení s opravným uznesením č.k. 5Csp/19/2022-235 zo dňa 13.06.2024

rozhodol:

- I. Potvrdzuje rozsudok v spojení s opravným uznesením v napadnutom výroku I. voči žalovanej v 2. rade.
- II. Zrušuje výrok I. rozsudku v spojení s opravným uznesením voči žalovanému v 1. rade a konanie voči žalovanému v 1. rade zastavuje.
- III. Mení rozsudok v spojení s opravným uznesením v napadnutom výroku II. vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade tak, že priznáva žalobcovi voči žalovanému v 1. rade nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100%.
- IV. Priznáva žalobcovi voči žalovanému v 1. rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.
- V. Mení rozsudok v spojení s opravným uznesením v napadnutom výroku II. vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanou v 2. rade tak, že priznáva žalovanej v 2. rade voči žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100%.
- VI. Priznáva žalovanej v 2. rade voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Michalovce (ďalej len súd prvej inštancie alebo súd) napadnutým rozsudkom žalobu zamietol (výrok I.) a žalovaným priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (výrok II.).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca voči žalovaným domáhal zaplatenia sumy vo výške 11.921,62 Eur s príslušenstvom, ktorú odôvodnil tým, že jeho právny predchodca – OTP Banka

Slovensko, a.s., poskytol žalovaným na základe zmluvy o úvere č. 020/5004/15SU uzatvorenej 28.01.2015 úver vo výške 15.800,- Eur, ktorý sa žalovaní zaviazali vrátiť v pravidelných mesačných splátkach. Žalovaní napriek písomnej výzve banky, ktorými boli upozornení na možnosť uplatnenia práva na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, neuhradili svoj dlh, a preto banka výzvou zo dňa 06.09.2018 vyhlásila predčasnú splatnosť úveru s účinnosťou k 10. dňu odo dňa doručenia tejto výzvy. Právny predchodca žalobcu následne dňa 11.12.2019 na základe zmluvy o postúpení pohľadávok postúpil pohľadávku voči žalovaným na žalobcu vo výške 11.921,62 Eur.

3. Právne vec posúdil podľa § 52 ods. 1, 3 a 4, § 53 ods. 1, 2, 5 a 9, § 54 ods. 1 a 2, § 54a, § 100, § 101, § 103, § 565, § 525 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), § 2 ods. 1, § 7 ods. 1, § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len ZoB) a dospievajúc k záveru o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu žalobu zamietol. Vykonaným dokazovaním zistil, že právny predchodca žalobcu OTP Banka Slovensko, a.s. a žalovaní uzavreli dňa 28.01.2015 zmluvu o spotrebiteľskom úvere K. REFINANC EXPRESE č. 020/5004/15SU, na základe ktorej boli žalovaným poskytnuté finančné prostriedky v celkovej sume 15.800,- Eur, ktoré sa zaviazali vrátiť v 119 splátkach po 186,97 Eur mesačne, pričom termín splatnosti prvej splátky bol dohodnutý 28.03.2015 a termín 119. splátky 28.01.2025. Zmluvné strany dohodli úrokovú sadzbu vo výške 7,30 % ročne, RPMN vo výške 7,70 % ročne a celková čiastka, ktorú mali vrátiť, bola v sume 22.348,08 Eur. Právny predchodca žalobcu poslednou výzvou pre zosplatením zo dňa 28.07.2018 vyzval žalovaných na úhradu dlžnej sumy a poučil ich o možnosti vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru. Uvedená výzva bola obom žalovaným doručovaná na adresu D. J. XXXX/X, I., pričom žalovaný v 1. rade túto výzvu neprevzal, zásielka bola odosielateľovi dňa 21.08.2018 vrátená s označením neprevzatá v odbernej lehote a žalovaná v 2. rade túto výzvu prevzala dňa 03.08.2018. Následne banka listom zo dňa 06.09.2018 vyhlásila predčasnú splatnosť úveru a toto zosplatenie bolo doručované obom žalovaným na tú istú adresu s tým, že žalovaný v 1. rade vyhlásenie úveru za predčasne splatný neprevzal, pričom z relácie pošty vyplýva, že zásielka v odbernej lehote prevzatá nebola a dňa 02.10.2018 bola vrátená odosielateľovi a žalovaná v 2. rade vyhlásenie prevzala dňa 12.09.2018. Súd z predložených listinných dôkazov nemal za preukázané, že tieto zakladajú dostatočný podklad na vyhodnotenie splnenia vyššie uvedených podmienok, nakoľko z týchto dokladov nie je možné zistiť, od ktorej nesplatennej splátky si žalobca uplatňuje možnosť vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru. Z priebežného výpisu z účtu za obdobie od 28.03.2015 do 16.10.2018, ktorým žalobca preukazuje splácanie úveru nie je podľa súdu možné ustáliť skutočnosť, kedy sa žalovaní dostali do omeškania so splácaním, a od ktorej splátky si uplatňoval jeho právny predchodca právo vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru. Konštatoval, že ak je dlžník v omeškaní po uplynutí troch mesiacov so splácaním úveru a bol upozornený v lehote nie kratšej ako 15 dní na možnosť zosplatenia, je potrebné uplatniť zosplatenie do splatnosti najbližšej splatnej splátky, teda v danom prípade, vzhľadom na splatnosť splátok úveru v 28. deň mesiaca, ak právny predchodca vyzval žalovaných na úhradu omeškaných splátok listom zo dňa 28.07.2018, ktorý bol žalovanej v 2. rade doručený 12.09.2019 (súd mal zrejme na mysli dátum 03.08.2018) a v prípade žalovaného v 1. rade vrátený právnenému predchodcovi žalobcu 21.08.2018, mal právny predchodca žalobcu uplatniť právo na zosplatenie úveru 28.08.2018, čo však neurobil a k zosplateniu úveru došlo až 06.09.2018, teda po splatnosti splátky najbližšej k možnosti uplatniť možnosť predčasne úver zosplatiť. K účinnosti doručovania poslednej výzvy pre zosplatením uviedol, že táto došla do dispozičnej sféry žalovanej v 2. rade dňa 03.08.2018 a tiež do dispozičnej sféry žalovaného v 1. rade, nakoľko táto výzva bola uložená na pošte a ku skutočnému doručeniu nedošlo len z dôvodov na strane žalovaného v 1. rade. Súd na predmetnú písomnosť ako aj na písomnosť označenú ako vyhlásenie úveru za predčasne splatný vo vzťahu k žalovanému v 1. rade aplikoval fikciu doručenia, nakoľko táto neodporuje zásade zmluvnej voľnosti a zodpovedá aj dohode spotrebiteľa a veriteľa obsiahnutej v úverovej zmluve. Žalobca tak uniesol dôkazné bremeno keď preukázal odoslanie poslednej výzvy ako aj vyhlásenia úveru za predčasne splatný na známe adresy žalovaných a tiež ich doručenie. Súd vyhodnotil predčasné zosplatenie úveru ako neúčinné a nakoľko sa na daný úver vzťahuje zákaz postúpenia živých úverov podľa § 17 zákona č. 129/2010 Z.z. dospel k záveru o nedostatku aktívnej vecnej legitímácii žalobcu a žalobu ako nedôvodnú zamietol.

4. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 2 CSP tak, že úspešným žalovaným priznal 100% náhradu trov konania.

5. Opravným uznesením súd prvej inštancie opravil bydlisko žalovaného v 1. rade v záhlaví napadnutého rozsudku na „Poľovnícka č. 475/4, Košice“.

6. Rozsudok napadol včas podaným odvolaním žalobca a to v celom rozsahu z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP a navrhol, aby odvolací súd rozsudok zmenil tak, že zaviazá žalovanú v 2. rade zaplatiť žalobcovi sumu 11.921,62 Eur s príslušenstvom a priznal žalobcovi náhradu trov konania v plnej výške. Vo vzťahu k žalovanému v 1. rade navrhol konanie zastaviť z dôvodu vyhláseného konkurzu na majetok žalovaného Mestským súdom Košice dňa 03.08.2023 pod sp.zn. 31OdK/140/2023. Odvolanie dôvodil tým, že súd prvej inštancie nesprávne zistil skutkový stav a vec na základe vykonaného dokazovania nesprávne právne posúdil keď dospel k záveru o nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu v dôsledku neplatného zosplatnenia pohľadávky právnych predchodcom, ktorý nedodrжал podmienku zosplatnenia úveru do splatnosti najbližšej splátky podľa druhej vety ust. § 565 OZ. Uviedol, že pri zosplatnení spotrebiteľského úveru podľa § 565 OZ ani objektívne nie je možné využiť právo na zosplatnenie do splatnosti najbližšej splátky pri rešpektovaní zákonnej podmienky 3-mesačného omeškania podľa § 53 ods. 9 OZ. Bol toho názoru, že jeho právny predchodca postupoval v súlade s § 53 ods. 9 OZ v spojení s § 565 OZ, keď úver predčasne zosplatnil dňa 06.09.2018 a to pre nezaplatenie úverovej splátky splatnej dňa 28.05.2018, čo žalovaná v 2. rade ani nepoprela, tj.: - po uplynutí 3 mesiacov od omeškania splátky - za súčasného upozornenia žalovanej v 2. rade na možnosť zosplatnenia úveru v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Vo výzve zo dňa 28.07.2018 predchodca žalobcu upozornil žalovanú v 2. rade na omeškanie s viac ako 3 splátkami pod hrozbou zosplatnenia. Žalovaná v 2. rade napriek výzve banky na plnenie zo dňa 06.09.2018 bola viac ako 90 dní v omeškani so zaplatením svojho splatného dluhu voči banke, a preto boli splnené zákonné predpoklady pre platné postúpenie bankovej pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, ku ktorému došlo dňa 11.12.2019, tj. po 90 dňovom omeškani od výzvy na plnenie. Podporne poukázal na právny záver vyslovený občianskoprávnym kolégiom Okresného súdu Nitra zo dňa 11.05.2021 a tiež na právne závery vyjadrené v uznesení Krajského súdu v Trnave č.k. 11CoCsp/19/2022-161 a uznesení Krajského súdu v Bratislave č.k. 5CoCsp/22/2021-259.

7. Podaním zo dňa 20.06.2024 žalovaný v 1. rade súdu oznámil, že Mestský súd Košice uznesením zo dňa 27.03.2023 sp. zn. 31OdK/140/2023 vyhlásil na jeho majetok konkurz.

8. Ďalšie vyjadrenia v konaní podané neboli.

9. Skôr, než Krajský súd v Košiciach, ako odvolací súd (§ 34 CSP), pristúpil k vecnému preskúmaniu napadnutého rozhodnutia, zaoberal sa tým, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (§ 161 ods. 1 CSP). Odvolací súd napadnutý rozsudok vo výroku I. v spojení s opravným uznesením voči žalovanému v 1. rade v zmysle § 389 ods. 1 písm. a) CSP zrušil z dôvodu nedostatku procesných podmienok vo vzťahu k uplatnenej pohľadávke a konanie vo vzťahu k žalovanému v 1. rade zastavil v zmysle § 391 ods. 1 CSP v spojení s § 167e ods. 1 zákona č. 7/2005 Z.z.. Odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu vo vzťahu k žalovanej v 2. rade ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

10. Rozsudok odvolacieho súdu bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 31.07.2025 o 09,50 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 207. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli od 24.07.2025 do 01.08.2025 zverejnené na úradnej tabuli a tiež na webovej stránke odvolacieho súdu (§ 219 ods. 1 a 3, za použitia § 378 CSP).

11. Podľa § 378 ods. 1 CSP, na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Podľa § 161 ods. 1, 2 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

13. Podľa § 166a ods. 1 písm. a) zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len ZKR) ak tento zákon neustanovuje inak (§ 166b a 166c), len v konkurze alebo splátkovým kalendárom môže byť uspokojená pohľadávka, ktorá vznikla pred

kalendárnym mesiacom, v ktorom bol vyhlásený konkurz alebo poskytnutá ochrana pred veriteľmi (ďalej len „rozhodujúci deň“).

14. Podľa § 167e ods. 1 ZKR, ak bol vyhlásený konkurz, súd bez zbytočného odkladu zastaví konanie, v ktorom sa uplatňuje pohľadávka, ktorá môže byť uspokojená iba v konkurze (§ 166a) alebo sa považuje za nevymáhateľnú (§ 166b).

15. Žalobca v rámci podaného odvolania poukázal na to, že na majetok žalovaného v 1. rade bol Mestským súdom Košice dňa 03.08.2023 pod sp. zn. 31OdK/140/2023 vyhlásený konkurz.

16. Odvolací súd z verejne dostupných údajov, teda z údajov z Obchodného vestníka zistil, že uznesením Mestského súdu Košice sp. zn. 31OdK/140/2023 zo dňa 27.07.2023, zverejneným v Obchodnom vestníku č. 148/2023 dňa 04.08.2023, bol na majetok žalovaného v 1. rade ako dlžníka vyhlásený konkurz a zároveň bol žalovaný v 1. rade ako dlžník zbavený všetkých dlhov, ktoré môžu byť uspokojené iba v tomto konkurze, v akom nebudú uspokojené v konkurze a dlhov, ktoré sú vylúčené z uspokojenia. Dňa 12.10.2023 bola ustanoveným správcom vo veci konkurzu žalovaného v 1. rade v Obchodnom vestníku zverejnená informácia o zrušení konkurzu z dôvodu, že konkurzná podstata nepokryje náklady konkurzu podľa § 167v ods. 1 ZKR (pred vydaním napadnutého rozsudku).

17. K procesnoprávnym účinkom vyhlásenia konkurzu podľa štvrtej časti zákona o konkurze odvolací súd vyzdvihuje, že na rozdiel od likvidačného konkurzu (druhá časť, prvá hlava zákona o konkurze) súdne konania, v ktorých sa uplatňujú pohľadávky, ktoré sa uspokojujú v oddlžovacom konkurze (§ 166a a nasl.) a pohľadávky, ktoré sú v tomto konkurze vylúčené z uspokojenia a sú nevymáhateľné (§ 166b) sa nepreerušujú, ale súd je povinný tieto konania bez zbytočného odkladu zastaviť.

18. Zverejnením rozhodnutia o vyhlásení konkurzu na majetok žalovaného v 1. rade v Obchodnom vestníku (pričom za zverejnenie uznesenia sa považuje deň nasledujúci po zverejnení uznesenia v Obchodnom vestníku) sa začal konkurz na majetok žalovaného v 1. rade a žalovaný v 1. rade ako dlžník bol oddlžený. Z charakteru uplatneného peňažného plnenia je zrejmé, že žalobca si v predmetnom konaní voči žalovanému v 1. rade uplatnil pohľadávku, ktorá mohla byť uspokojená iba v rámci konkurzu na majetok žalovaného v 1. rade. Vyhlásením konkurzu na majetok žalovaného v 1. rade teda nepochybne došlo k zmene procesných podmienok vo vzťahu k predmetu konania, a to z dôvodu, že pohľadávka v danom prípade môže byť uspokojená iba v konkurze (§ 166a ZKR). Vzhľadom na to, že súdne konanie nebolo ku dňu vyhlásenia konkurzu právoplatne skončené a v zmysle citovaného § 167e ZKR malo byť zastavené, je potrebné spolu so zastavením konania voči žalovanému v 1. rade taktiež i zrušiť rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. v spojení s opravným uznesením vo vzťahu k žalovanému v 1. rade, ktorý doposiaľ nenadobudol právoplatnosť. Na uvedené nemá vplyv ani tá skutočnosť, že konkurzné konanie bolo skončené skôr, ako súd pristúpil k zastaveniu konania, nakoľko pohľadávka, ktorá je predmetom sporu, je aj naďalej nevymáhateľná a súd teda nemôže o nej konať.

19. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

20. Predmetom konania je zaplatenie pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy o OTP refinance exprese uzatvorenej medzi právnym predchodcom žalobcu (OTP Banka Slovensko, a.s.) a žalovanými dňa 28.01.2015, na základe ktorej poskytol žalovaným finančné prostriedky vo výške 15.800,- Eur, ktoré mali žalovaní splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 186,97 Eur v počte splátok 119 vždy 28. deň príslušného mesiaca, s tým že výška poslednej 119. splátky splatnej 28.01.2025 mala byť 186,30 Eur. Žalobca odvodzoval svoju aktívnu legitímáciu od zmluvy o postúpení zo dňa 11.12.2019.

21. Podstatou odvolacích námietok bolo nesprávne posúdenie (ne)platnosti vyhlásenej mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 06.09.2018 v dôsledku nesprávneho výkladu § 565 OZ v spojitosti s § 53 ods. 9 OZ.

22. Podstatnou z hľadiska rozhodnutia v spore je otázka aktívnej legitímácie žalobcu, ktorý túto preukazuje zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 11.12.2019. Keďže v čase uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávok nebol úver, ktorý bol poskytnutý žalovaným v 1. a 2. rade právnym predchodcom žalobcu OTP Banka Slovensko, a.s., splatný, vzhľadom na dojednanú konečnú splatnosť úveru dňa

28.01.2025, muselo ísť o pohľadávku, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru v zmysle § 17 ods. 1 písm. b) zák. č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávky. Právny predchodca žalobcu ako pôvodný veriteľ preto musel platne vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru podľa § 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ. Za predpokladu, že pôvodný veriteľ platne vyhlásil predčasnú splatnosť úveru podľa § 565 OZ, následne museli byť splnené zákonné podmienky aj pre platné postúpenie pohľadávky z pôvodného veriteľa na žalobcu v zmysle § 92 ods. 8 ZoB.

23. Vzhľadom na nespornú skutočnosť, že predmetom zmluvy o postúpení bola banková pohľadávka, súd prvej inštancie pri posudzovaní aktívnej vecnej legitímácie žalobcu správne skúmal, či boli splnené podmienky pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 ZoB v znení účinnom v čase postúpenia pohľadávky. Z uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že banka ako účastník zmluvy o úvere má obmedzené možnosti postúpenia svojej pohľadávky voči svojmu klientovi zo zmluvy o úvere a to v tom, že môže postúpiť bez súhlasu klienta iba splatnú pohľadávku, resp. jej splatnú časť. Súd prvej inštancie preto správne posudzoval, či došlo k účinnému zosplatneniu úveru, pričom skúmal splnenie zákonných podmienok pre uplatnenie tohto práva právnym predchodcom žalobcu v zmysle § 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ.

24. Podľa § 53 ods. 9 OZ ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

25. Podľa § 565 OZ ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

26. Privodenie splatnosti celej pohľadávky omeškaním dlžníka so splatením niektorej zo splátok je podmienená dispozitívnym úkonom veriteľa vo forme výzvy. Právo žiadať zaplatenie celej pohľadávky v dôsledku toho, že nebola splnená iba niektorá splátka, však môže veriteľ uplatniť iba vtedy, ak to bolo dohodnuté alebo to bolo určené v rozhodnutí. Toto právo veriteľa je časovo ohraničené a veriteľ ho môže využiť iba do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. V zmysle vyššie uvedeného, v spotrebiteľských vzťahoch môže veriteľ pristúpiť k zosplatneniu úveru pri kumulatívnom splnení viacerých predpokladov: 1. dlžník sa dostal do omeškania so zaplatením niektorej zo splátky viac než 3 mesiace a 2. veriteľ upozornil spotrebiteľa na možnosť uplatnenia tohto práva v lehote nie kratšej než 15 dní. Až následne je veriteľ oprávnený požiadať o zaplatenie celej pohľadávky, t.j. privodiť splatnosť celej pohľadávky, avšak len do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky.

27. Upozornenie na možnosť zosplatnenia úveru podľa § 53 ods. 9 OZ možno vykonať kedykoľvek počas troch mesiacov, v ktorých je dlžník v omeškaní, pričom veriteľ musí so zosplatnením úveru počkať do ich uplynutia. Inak povedané, z dikcie § 53 ods. 9 OZ nevyplýva, že veriteľ musí čakať, tri mesiace počas ktorých je dlžník v omeškaní, potom zasláť upozornenie a až následne úver zosplatiť. Upozornenie v zmysle § 53 ods. 9 OZ môže veriteľ vykonať odo dňa nasledujúceho po splatnosti splátky, ktorú dlžník neuhradil a najneskôr 15 dní pred uplatnením práva podľa § 565 OZ.

28. Odvolací súd v prvom rade uvádza, že právo v zmysle § 565 OZ je právom veriteľa, nie jeho povinnosťou, pričom veriteľovi vzniká toto právo pravidelne vo vzťahu ku každej nesplnenej splátke a trvá do splatnosti nasledujúcej splátky. Pokiaľ veriteľ svoje právo nevyužije, vo vzťahu k tej ktorej jednotlivej splátke, neznamená to, že mu toto právo zaniká. Naopak, zakaždým pri nezaplatení každej jednotlivej nasledujúcej splátky mu takéto právo vzniká opakovane. Je však potrebné zdôrazniť tak, ako to už bolo uvedené, že sa jedná o právo, nie o povinnosť. Veriteľ sám rozhodne kedy pristúpi k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, ak je dlžník v omeškaní s úhradou jednej alebo viacerých splátok minimálne tri mesiace. Z dikcie uvedeného ustanovenia je však zrejmé, že spotrebiteľ musí byť upozornený na možnosť uplatniť právo podľa § 565 OZ a zároveň musí byť v nepretržitom trojmesačnom (a dlhšom) omeškaní so splácaním splátok, pričom za splnenia týchto podmienok môže veriteľ v budúcnosti kedykoľvek, ak sú tieto podmienky naďalej zachované, vyhlásiť mimoriadnu splatnosť v súlade s § 53 ods. 9 OZ. Ak sa veriteľ rozhodne neuplatniť toto právo, opätovne mu toto právo vznikne nesplnením ďalšej splátky úveru. Táto skutočnosť (nesplnenie ďalšej splátky úveru) nemá na splnenie

podmienok podľa § 53 ods. 9 OZ žiaden vplyv, a teda je bez právneho významu, že spotrebiteľ je v omeškaní aj 4 a viac mesiacov, nakoľko podmienky podľa § 53 ods. 9 OZ (upozornenia na možnosť uplatnenia práva podľa § 565 OZ a trojmesačné omeškanie spotrebiteľa) sú naďalej zachované.

29. Veriteľ sa však v prípade neuplatnenia tohto práva sám vystavuje riziku, že dlžník po doručení výzvy podľa § 53 ods. 9 OZ, uhradí niektoré splátky, s ktorými bol v omeškaní čím sa predmetná výzva stane neúčinnou, nakoľko podmienky podľa § 53 ods. 9 OZ (upozornenia na možnosť uplatnenia práva podľa § 565 OZ a trojmesačné omeškanie spotrebiteľa) už nebudú splnené.

30. Odvolací súd síce považoval odvolacie námietky za dôvodné, nakoľko súd prvej inštancie nesprávne konštatoval neplatnosť zosplatnenia úveru z dôvodu, že právny predchodca neuplatnil svoje právo na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru do splatnosti najbližšej splátky, za ktorú považoval splátku splatnú dňa 28.08.2018, ale mimoriadnu splatnosť vyhlásil až 06.09.2018, avšak tieto námietky nemali vplyv na vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia.

31. Odvolací súd poukazuje na to, že nepostačuje, že žalovaná v 2. rade bola v poslednej výzve pred zosplatnením zo dňa 28.07.2018 (ktorá jej bola doručená dňa 03.08.2018) vyzvaná na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 1.373,40 Eur a bola zároveň v zmysle § 53 ods. 9 OZ upozornená, že v prípade nevyrovnania jej záväzkov v stanovenej lehote, banka vyhlási mimoriadnu splatnosť úveru.

32. Rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/197/2022 zo dňa 26.06.2024 bolo ustálené, že pre platný úkon zosplatnenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby už vo výzve veriteľa dlžníkovi pred zosplatnením podľa § 53 ods. 9 OZ (upozornenie spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva) presne špecifikoval konkrétnu splátku, s ktorou je dlžník v omeškaní (pre ktorú jednorazovo a predčasne môže zosplatiť celý dlh). Najvyšší súd uviedol, že identifikácia splátky je potrebná z dôvodu identifikácie prvého dňa plynutia premĺčacej doby, ale i pre potrebu vedomosti dlžníka o tom, zaplatením akej sumy zabráni zosplatneniu úveru. Je to podstatná informácia najmä v situáciách, pokiaľ predtým došlo k čiastočnému plneniu a dlžná suma sa mohla kumulatívne tvoriť aj dlhšie, pričom ale neboli naplnené podmienky, kedy by mohol byť úver zosplatený celý. Ak veriteľ oznámi iba dlžnú sumu s upozornením na možnosť zosplatnenia celého úveru, môže byť spotrebiteľ pomýlený a v dôsledku informačnej asymetrie môže byť poškodený.

33. S uvedeným záverom sa stotožnil Najvyšší súd SR aj v rozhodnutí sp. zn. 6Cdo/15/2023 zo dňa 25.09.2024, keď uviedol, že neuvedenie konkrétnej splátky, pre ktorú veriteľ realizoval výzvu na zaplatenie neuhradenej splátky v zmysle § 53 ods. 9 OZ, malo za následok neplatnosť zosplatnenia úveru v zmysle § 565 OZ.

34. V tej súvislosti odvolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/123/2022 zo dňa 30.01.2024, z ktorého záverov vyplýva, že v zosplatnení (vo vyhlásení predčasnej splatnosti úveru) nemusí byť uvedená splátka, ktorá zosplatnenie vyvolala, ale vo výzve na úhradu pred zosplatnením (§ 53 ods. 9 OZ) musí byť uvedené, s ktorou konkrétnou splátkou je dlžník v omeškaní.

35. V danom prípade výzva podľa § 53 ods. 9 OZ - posledná výzva pred zosplatnením zo dňa 28.07.20218 neobsahovala špecifikáciu dlžných splátok resp. špecifikáciu splátky, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní a ktorá je spôsobilá vyvolať predčasné zosplatnenie úveru, v dôsledku čoho v preskúmvanej veci neboli splnené podmienky pre vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru v zmysle § 565 OZ, vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru je tak neplatným právnym úkonom a nemohlo vyvolať splatnosť celého zostatku úveru.

36. Podľa § 17 ods.1 ZoSÚ, práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

37. Podľa § 92 ods. 8 vety prvej ZoB, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu.

38. Ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB upravuje špeciálne podmienky (popri všeobecných v OZ), za ktorých môže byť banková pohľadávka (alebo jej časť) postúpená, a to: ak je pohľadávka 1. splatná, a to až po predchádzajúcej 2. písomnej výzve a kumulatívne, ak je splnené 3. omeškanie dlžníka so splnením postupovanej pohľadávky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní. Uvedené skutočnosti sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktoré musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky.

39. V prejednávanej veci je zrejmé, že uzavretím zmluvy o postúpení pohľadávok z 11.12.2019 pôvodný veriteľ OTP Banka Slovensko, a.s. postúpil predmetnú pohľadávku pred konečnou splatnosťou pohľadávky, ktorá mala nastať až 28.01.2025, na žalobcu. Žalobca uvedené preukázal doložením písomnej zmluvy o postúpení pohľadávky.

40. Aktívnu vecnú legitímáciu sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta (rozsudok NS SR sp. zn. 2Cdo/205/2009 z 29.06.2010).

41. S ohľadom na to, že postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s § 92 ods. 8 zákona o bankách, je neplatný právny úkon (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/147/2017 z 24.04.2018 uverejnený v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod č. 60/2018), odvolací súd konštatuje, že žalobca nenadobudol pohľadávku, ktorá je predmetom tohto konania, a preto nie je aktívne legitimovaný. Záver súdu prvej inštancie o nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu v predmetnom konaní bol preto správny.

42. Z uvedeného dôvodu odvolací súd rozsudok v napadnutom výroku I. v spojení s opravným uznesením voči žalovanej v 2. rade, ako vecne správny potvrdil.

43. O nároku na náhradu trov prvoinštančného aj odvolacieho konania, vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade, rozhodol odvolací súd podľa § 256 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi priznal nárok na ich náhradu voči žalovanému v 1. rade v rozsahu 100 %. Dôvodom zastavenia konania voči žalovanému v 1. rade (ako i zrušenia rozsudku súdu prvej inštancie voči žalovanému v 1. rade) bolo vyhlásenie konkurzu na majetok žalovaného v 1. rade. Vo všeobecnosti treba k procesnému inštitútu zbavenia sa dlhov dlžníka (oddĺženie) uviesť, že ide o nástroj určený výlučne pre dlžníka, ktorým možno za podmienok ustanovených v ZKR, dosiahnuť nevymáhateľnosť rozhodujúcej množiny pohľadávok v rozsahu, v ktorom tieto nie sú kryté hodnotou majetku dlžníka, pričom v predmetnom konaní sa nerozlišuje medzi fyzickou osobou - podnikateľom a nepodnikateľom. Oddĺžiť sa možno dvoma spôsobmi, a to konkurzom (podľa štvrtej časti ZKR) alebo splátkovým kalendárom. Voľba formy oddĺženia je výlučne na dlžníkovi, tento nepodáva všeobecný návrh na oddĺženie, kde by vhodnú formu určil súd, príp. správca, ale voľbu spôsobu oddĺženia vykoná dlžník podaním príslušného návrhu. Oddĺženie môže iniciovať len samotný dlžník. Pokiaľ teda dlžník iniciuje konanie o oddĺžení, v prípade vyhlásenia konkurzu tým spôsobuje aj procesný následok vo forme zastavenia sporového konania, v ktorom sa uplatňuje voči nemu pohľadávka, ktorá môže byť uspokojená v konkurze (uznesenie Najvyššieho súdu SR spis. zn. 4Obdo/43/2020 zo dňa 30.11.2020, uznesenie Najvyššieho súdu SR spis. zn. 6Cdo/13/2019 zo dňa 17.04.2019). V nadväznosti na už uvedené tak odvolací súd dospel k záveru, že procesné zavinenie na zastavení konania voči žalovanému v 1. rade nesie iniciáciou konania o oddĺžení (v časti predmetu konania, ktorej sa týka výrok I. rozsudku prvej inštancie) žalovaný v 1. rade. Odvolací súd preto žalobcovi proti žalovanému v 1. rade s ohľadom na

konštatované procesné zavinenie priznal v zmysle § 262 ods. 1 v spojení s § 256 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

44. O nároku na náhradu trov prvoinštančného aj odvolacieho konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanou v 2. rade rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP tak, že v konaní úspešnej žalovanej v 2. rade priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

45. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

46. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 poslednej vety CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).